

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN
LANDBOUW

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Relanceplan Vlaamse Veerkracht – projectnr. VV029 ; VV102
- voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1, 3, 9 en 10, en de bijlage van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 tot bepaling van de regels om subsidies te verlenen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit en tot wijziging van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de regels om een vergoeding toe te kennen voor de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan melkvee
- Principiële goedkeuring

Met voorliggend ontwerp wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 tot bepaling van de regels om subsidies te verlenen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit aangepast aan de opmerkingen van de Europese Commissie en aan het ter beschikking komen van bijkomende relancemiddelen. Verder wordt een technische wijziging aangebracht aan artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de regels om een vergoeding toe te kennen voor de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan melkvee.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Beleidsveld: Landbouw en Zeevisserij

Projectnummer 029 – Groene investeringen op land- en tuinbouwbedrijven - omvat een enveloppe van 10 miljoen euro relancemiddelen voor maatregelen met het oog op het stimuleren van groene investeringen op land- en tuinbouwbedrijven.

B. VORIGE BESLISSINGEN

Het Relanceplan Vlaamse Veerkracht, goedgekeurd door de Vlaamse Regering en toegelicht door Minister-President Jambon tijdens de Septemberverklaring (28 september 2020).

De Vlaamse Regering stemde op 16 juli 2021 in met de verdeling van 6.000.000,00 euro vanuit het relance provisie artikel CB0-1CBG2AH-PR naar het begrotingsartikel KB0-1KDH2BB-WT (VR 2021 1607 VV DOC.0115/1BIS).

De Vlaamse Regering stemde op 12 maart 2021 in met een aantal flankerende maatregelen in het kader van het VV102 project "Investeren in kernversterking via projectoproepen" (VR 2021 1203 VV DOC.0016/1QUATER).

De Vlaamse Regering stemde op 25 februari 2022 in met een bijkomend aantal flankerende maatregelen in het kader van het VV102 project "Investeren in kernversterking via projectoproepen" (VR 2022 2502 VV DOC.0012/1BIS).

De toekenning van de middelen uit het Vlaams Klimaatfonds, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16 juli 2021 (VR 2021 1607 DOC.0890/1).

Het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de regels om subsidies te verlenen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit werd goedgekeurd op 9 september 2021 (VR 2021 1009 VV OC.0137/2BIS).

Het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de regels om een vergoeding toe te kennen voor de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan melkvee werd goedgekeurd op 25 februari 2022 (VR 2022 2502 DOC.0201/2).

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/86 van 10 maart 2022.

Het ontwerp van besluit heeft geen strategisch belang en moet dus niet voorgelegd worden aan de strategische adviesraden ingevolge artikel III.94, §2, van het bestuursdecreet van 7 december 2018.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 tot bepaling van de regels om subsidies te verlenen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit

In het kader van het Vlaamse Relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' worden maatregelen genomen om groene investeringen op land- en tuinbouwbedrijven te stimuleren (VV029).

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 tot bepaling van de regels om subsidies te verlenen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit (hierna verkort 'het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021') zal het Departement Landbouw en Visserij een subsidie toekennen aan landbouwers die investeren in de uitvoering van maatregelen, die een positieve bijdrage leveren aan milieu, klimaat of biodiversiteit.

Op deze manier wordt voorzien in een overgangsperiode tussen het huidige Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (hierna "GLB") en het toekomstige GLB, dat van start gaat op 1 januari 2023. Landbouwers kunnen immers geen nieuwe agromilieuklimaatverbintenissen afsluiten voor het jaar 2022.

Er zijn vijf maatregelen opgenomen waarvoor subsidiëring wordt mogelijk gemaakt:

- 1) De inzaai van een productief kruidenrijk grasland op een landbouwperceel van minimum 30 are;
- 2) Ecologisch beheer van bestaand grasland op een landbouwperceel van minimum 30 are;
- 3) De inzaai van milieu-, klimaat- en biodiversiteitsvriendelijke hoofdteelten op een landbouwperceel van minimum 30 are;
- 4) De toepassing van precisielandbouw;
- 5) Het verhogen van het effectieve organische koolstofgehalte van bouwland via het teeltplan.

Deze verbintenissen worden aangevraagd via de verzamelaanvraag.

Deze maatregelen kennen een groot succes. Bij beslissing van de Vlaamse Regering van 16 juli 2021 werd een bedrag van 6 miljoen euro ter beschikking gesteld via de Vlaamse Relance, waarvan 5.914.000 euro werd verdeeld over de verschillende maatregelen.

Dit initiatief draagt bij aan de aanpassing aan klimaatverandering. Zo wordt ingezet op de doelstelling van de Vlaamse Regering die vervat is in de Blue deal, namelijk de droogteproblematiek en de waterschaarste op een krachtdadige manier aanpakken.

Een grotere diversiteit van gewassen zal ook de diversiteit van het bodemleven ten goede komen. Vroegrijpe gewassen en rassen kunnen meestal in betere omstandigheden geoogst worden wat leidt tot minder verdichting en een beter ontwikkelde groenbedekker nadien. Intensief wortelende en diepwortelende gewassen dragen dan weer bij tot een goede bodemstructuur en zijn beter in staat om periodes van droogte te overwinnen.

Gelet op het succes en het belang van de pre-ecoregelingen om op het terrein snel resultaat te boeken op vlak van milieu, klimaat en biodiversiteit wordt voorgesteld om naast de interne verschuiving tussen de verschillende maatregelen, het voorziene totaalbedrag te verhogen door inzet van niet-aangewende middelen van het VV102 project. Hierdoor kunnen de vooropgestelde steunbedragen aangehouden worden.

Gezien er door middel van dit besluit staatssteun wordt toegekend, werd het ontwerp op 29 juni 2021 via de webtoepassing SANI (State Aid Notification Interactive) aangemeld in de vorm van een prenotificatie.

In het kader van de prenotificatie werden er een aantal vragen van de Europese Commissie beantwoord. Bij brief d.d. 8 november 2021 bevestigde de Europese Commissie dat de regeling kon worden aangemeld. Hierbij werd gevraagd om nog een aantal verduidelijkingen toe te voegen aan de aanmelding. De aanmelding werd op 10 december 2021 voltooid. De diensten van de Europese Commissie gaven in de onderhandelingen aan dat het staatssteunartikel diende te worden uitgebreid.

Bij brief d.d. 28 januari 2022 werd deze opmerking herhaald. Met dit ontwerpbesluit wil men tegemoet komen aan de door de Europese Commissie geformuleerde opmerking door het artikel 3 van het besluit van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 aan te passen.

2. Het besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de regels om een vergoeding toe te kennen voor de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan melkvee

Tot slot wordt met het voorliggend ontwerp een wijziging aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de regels om een vergoeding toe te kennen voor de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan melkvee. Met dit besluit zal het Departement Landbouw en Visserij een vergoeding toekennen aan landbouwers die veevoeder verstrekken aan lacterend melkvee, waarbij dat veevoeder een methaanreducerend effect heeft. Op deze manier wordt bijgedragen aan het verminderen van de enterische emissies, dat opgenomen is als actie in het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030.

Met dit ontwerpbesluit wordt een minimale wijziging aangebracht aan artikel 10 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022, waarin de subsidievoorwaarden voor de maatregel 'toevoeging van geëxtrudeerd of geëxpandeerd lijnzaad' zijn vermeld, waaronder de samenstelling van het rantsoen. De wijziging is louter technisch van aard en betreft de rechtzetting van een materiële vergissing.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 wijzigt artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021, in die zin dat de definitie van de beschikbare begrotingskredieten wordt vervangen, aangezien er bijkomende middelen beschikbaar zijn.

De definitie wordt vervangen door: "beschikbare begrotingskredieten: een bedrag van 10.450.000,00 euro, dat vanuit het relanceprovisie-artikel CBO-1CBG2AH-PR naar het begrotingsartikel KBO-1KDX2BB-WT (KD124) is herverdeeld".

Artikel 2 wijzigt en vult het staatssteunartikel aan, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021, zoals overeengekomen met de diensten van de Commissie. Het gaat om een verduidelijking van het artikel, omdat er sowieso moet worden voldaan aan de vereisten van de richtsnoeren.

Uit de onderhandelingen bleek echter dat de diensten van de Commissie wensen dat expliciet wordt opgenomen in de regelgeving dat de steun in kwestie niet wordt toegekend aan

ondernemingen in moeilijkheden of ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat.

De diensten van de Commissie hebben de Belgische autoriteiten eveneens verzocht de rechtsgrondslag van de regeling aan te vullen met een bepaling naar de geest van de punten 26, 27, 724 en 725 van de richtsnoeren van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden van 2014.

Artikel 3 wijzigt artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021. Het artikel vermeldt voor de maatregelen, vermeld in artikel 2, eerste lid, 1° tot en met 4° het beschikbare gedeelte van de beschikbare begrotingskredieten. Dit bedraagt thans 20 % en wordt gewijzigd naar 22%.

Artikel 4 wijzigt artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021. Het artikel vermeldt voor de maatregel, vermeld in artikel 2, eerste lid, 5°, het beschikbare gedeelte van de beschikbare begrotingskredieten. Dit bedraagt thans 20 % en wordt gewijzigd naar 12%.

Artikel 5 wijzigt de bijlage van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021. Er wordt een rij toegevoegd aan de combinatietabel. De bijlage wordt aangepast naar aanleiding van het uitvoeringsbesluit van de Europese Commissie d.d. 23 maart 2022 en het (ontwerp)besluit van de Vlaamse Regering tot invoeging van een artikel 38/1 in het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid waarbij uitvoering wordt gegeven aan dit uitvoeringsbesluit van de Europese Commissie.

Door op EAG-braakliggend land toch productie toe te laten waarbij ook bemesting en het gebruik van gewasbescherming niet langer verboden is, maakt dit dat de combinatie met de pre-ecoregelingen op bedrijfsniveau, overeenkomstig art. 2, eerste lid, 4°, a) en b) en art. 2, eerste lid, 5° van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 toch mogelijk wordt. Deze braakliggende percelen waarop aan productie wordt gedaan, worden mee in rekening gebracht voor de pre-ecoregeling precisielandbouw en de pre-ecoregeling voor het verhogen van het effectieve organische koolstofgehalte van bouwland via het teeltplan.

Artikel 6 wijzigt artikel 10, §3, 1° van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de regels om ene vergoeding toe te kennen voor de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan melkvee, in die zin dat de zinsnede “minstens 30% graskuil” vervangen wordt door de zinsnede “maximaal 30% graskuil”.

Artikel 7 bepaalt dat artikel 1, 2, 3 en 4 uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2022 gelet op het feit dat de steun gedurende de gehele verbintenisperiode moet voldoen aan de staatssteunbepalingen. De verbintenstermijn vangt aan op 1 januari 2022.

Artikel 8 bepaalt dat artikel 5 uitwerking heeft met ingang van 23 maart 2022, gelet op het feit dat het uitvoeringsbesluit van de Europese Commissie dateert van 23 maart 2022.

Artikel 9 bepaalt dat artikel 6 uitwerking heeft met ingang van 1 maart 2022 gelet op het feit dat de steun gedurende de gehele verbintenisperiode moet voldoen aan de staatssteunbepalingen. De verbintenstermijn kan een aanvang nemen vanaf 1 maart 2022.

Artikel 10 bepaalt dat de minister, bevoegd voor de landbouw, belast is met de uitvoering van het besluit.

3. FINANCIERING MAATREGELEN BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 10 SEPTEMBER 2021 TOT BEPALING VAN DE REGELS OM SUBSIDIES TE VERLENEN VOOR DE UITVOERING VAN MAATREGELEN MET EEN GUNSTIG EFFECT OP MILIEU, KLIMAAT OF BIODIVERSITEIT

Op basis van de gegevens in de verzamelaanvraag op 30 april, zijn de verschillende maatregelen, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 zeer succesvol. Nog tot en met 31 mei konden landbouwers nog bijkomende steunaanvragen doen. De cijfers in onderstaande tabel zijn de beschikbare gegevens op 14 juli.

Maatregel	Aantal landbouwers	Oppervlakte	Voorziene subsidiebedrag	Totaal bedrag	Beschikbaar budget
Kruidenrijk grasland	115	375,97	350	131 589,50 €	1 182 800,00 €
Ecologisch grasland	2509	15 983,68	300	4 795 104,00 €	1 182 800,00 €
Ecoteelten	538	2 250,33	150/600	1 064 470,50€	1 182 800,00 €
Precisielandbouw - Bekalken - GPS	94 2497	2 961,94 op bedrijfsniveau	100	296 194,00 € 3 075 815,54 €	1 182 800,00 €
Organische koolstof	1194	Op bedrijfsniveau		1 734 293,00 €	2 107 800,00 €
Totaal				11 097 466,54 €	

Via de Vlaamse Relance werden middelen ter beschikking gesteld ten belope van 6 miljoen euro, waarvan 5.914.000,00 euro aan de maatregelen werd besteed. Deze werden gelijk verdeeld over de verschillende maatregelen, of 1.182.800 euro per maatregel.

Voor de maatregel organische koolstof werd bijkomend een beroep gedaan op middelen van het Vlaams Klimaatfonds.

De budgetten voor de maatregelen kruidenrijk grasland, ecologisch grasland, ecoteelten en precisielandbouw (bekalken en GPS) zijn communicerende vaten: overschotten bij één maatregel kunnen gebruikt worden om tekorten bij een andere maatregel op te vangen. Het totale voorziene budget voor deze 4 maatregelen is 4.731.200,00 euro. Voor de uitbetaling aan de in het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 opgenomen subsidiebedragen voor de vijf maatregelen in totaal wordt via deze nota en het voorgelegde BVR 10.450.000,00 euro voorzien.

Omdat er voor de maatregel organische koolstof een beroep wordt gedaan op middelen van het Vlaams Klimaatfonds, en dit cofinancieringspercentage vast ligt, kunnen de voorziene middelen uit de Relance voor deze maatregel niet gebruikt worden om tekorten bij andere maatregelen op te vangen.

Eerder dan voor de betrokken maatregelen het steunbedrag te pro rata te verminderen wordt ervoor gekozen om het bedrag van 5.914.000 euro, die door de Vlaamse Regering op 16 juli 2021 werd toegekend voor deze maatregelen, te verhogen naar 10.450.000 euro door inzet van de niet-aangewende middelen van het VV102 project .

De maatregel organische koolstof staat budgettair apart van de andere vier maatregelen: overschotten en tekorten kunnen niet kunnen gecompenseerd worden met de andere maatregelen. Naar verwachting zullen de huidige voorziene middelen voor deze maatregel volstaan. Om de bijkomende middelen toe te kunnen kennen aan de andere maatregelen worden de voorziene verdeelsleutels (20% voor elke maatregel) aangepast zodanig dat het absolute budget voor de koolstofmaatregel hetzelfde blijft.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

1. Het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 tot bepaling van de regels om subsidies te verlenen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit

Het voorstel van beslissing heeft een weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Er wordt een beroep gedaan op 4.536.000,00 euro VAK/VEK van VV102 voor het VV029 project vanuit de Relance-provisie (CBO-1CBG2AH-PR).

2. Het besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de regels om een vergoeding toe te kennen voor de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan melkvee

Het voorstel van beslissing heeft geen budgettaire impact. De wijziging betreft een louter technische rechtzetting.

De Inspectie van Financiën verleende op 12 juni 2022 een gunstig advies.

Het akkoord van De Vlaamse minister van Begroting werd aangevraagd op 23-06-2022.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen rechtstreekse gevolgen op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

5. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit wordt voorgelegd aan de Raad van State voor advies.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1, 3, 9 en 10, en de bijlage van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 tot bepaling van de regels om subsidies te verlenen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit en tot wijziging van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de regels om een vergoeding toe te kennen voor de verstreking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan melkvee;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

3° haar goedkeuring te hechten aan deerschikking van 4.536.000 euro uit Vlaamse Veerkracht project VV102 naar het VV029 voor de maatregelen, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021 tot bepaling van de regels om subsidies te verlenen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit.

4° het bedrag van 4.536.000 euro VAK/VEK dat bij beslissing van de Vlaamse Regering van 16 juli 2021 bestemd werd voor het VV102 project, vrij te maken vanuit de relanceprovisie, ten gunste van het beleidsdomein Landbouw en Visserij voor het VV029 project.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS